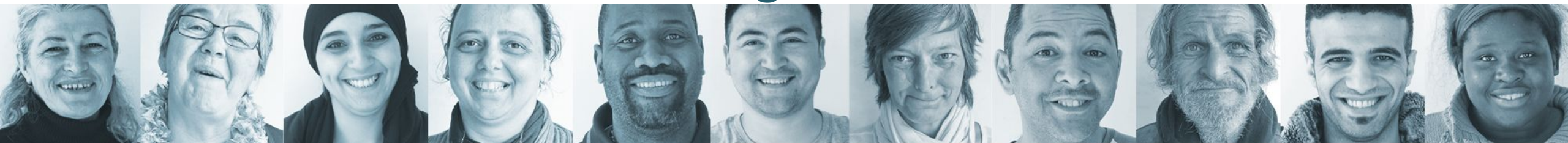

Beleidsparticipatie van mensen in armoede opmaak VAPA 2025 - 2029

HPAO - 28/01/2025

**Heidi Degerickx en Christophe Teirlinck
Netwerk tegen Armoede**

Netwerk tegen Armoede?

Armoededecreet, 2003

Het Vlaams Netwerk tegen Armoede is

“de ondersteuningsstructuur voor de participatie van mensen in armoede en hun verenigingen aan het beleid” (art 2)

want ...

“partnerschap met mensen in armoede is een noodzaak” (art 4)

61 verenigingen in Vlaanderen en Brussel

Opdracht Netwerk tegen Armoede?

Armoededecreet, 2003

Focus armoedebestrijdingsbeleid? (art 3)

1° de toegang van elke burger tot de economische, sociale en culturele rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet waarborgen

2° armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting voorkomen, verminderen en oplossen.

*→ de deelname mogelijk maken en versterken van alle betrokken overheden en personen, **vooral van personen die in armoede leven**, aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid.*

Focus Vlaams Actieplan Armoedebestrijding? (art 5)

Opdracht Netwerk tegen Armoede?

Dit actieplan komt tot stand met participatie van de doelgroepen in partnerschap met het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, en omschrijft de planning van de beleidsmaatregelen op korte en lange termijn, alsook de modaliteiten van evaluatie van het gevoerde beleid.

Opdracht Netwerk tegen Armoede?

Armoededecreet, 2003

Beleidsparticipatie van mensen in armoede vorm geven op Vlaams niveau

- met en door mensen in armoede zelf (participatie)
- inbreng van unieke kennis, nl. ervaringskennis centraal
- focus op beleidsprocessen

Wat doen we concreet?

- signalen / knelpunten collectiviseren
- probleemanalyse door mensen in armoede
- aanbevelingen formuleren vanuit dagdagelijkse ervaring

Opdracht Netwerk tegen Armoede

Armoededecreet, 2003

Beleidsparticipatie vanuit ervaringskennis

- **Hoe werken we?**
 - dossieropbouw met de VWAWN (verenigingen)
→ kennis verzamelen en analyseren
 - participatieve dialoog opzetten met de verenigingen → kruisen van kennis
 - vorming en sensibilisering van de brede samenleving met verenigingen
→ ervaringskennis breed verspreiden

Opdracht Netwerk tegen Armoede

Armoededecreet, 2003

Beleidsparticipatie vanuit ervaringskennis

- **Cruciale instrumenten?**
 - **Permanent Armoede Overleg:** Verticaal (VPAO) per beleidsdomein en Horizontaal (HPAO)
 - **Armoedetoetsen**
 - **Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA)**
 - opmaak
 - bijsturing
 - evaluatie

Verticaal Permanent Armoede Overleg (VPAO)

- het overleg dat per beleidsdomein wordt georganiseerd (door NtA)
- minstens **twee keer per jaar per beleidsdomein** (uitnod kabinet)
- moet specifieke beleidsinitiatieven van het betreffende beleidsdomein **toetsen aan de visie en de ervaring van mensen in armoede** (dialoog proces NtA/verenigingen)
- **voorstellen tot bijsturing formuleren** vanuit ervaringskennis (beleidsadvies door NtA)

Verticaal Permanent Armoede Overleg (VPAO)

Onze verwachtingen 2025 - 2029?

- waardeer participatieproces én de ervaringskennis (beleidsadvies)
- uitvoeren van 2 VPAO's / beleidsdomein waar NtA ook relevant beleidsadvies kan over geven
- niet op élk domein haalbaar (draagkracht NtA / verenigingen)
- inhoudelijke planning - participatie vraagt tijd en voorbereiding

Armoedetoets

- het resultaat van een **participatief proces**
- waarlangs **overheidsactoren in dialoog** met andere betrokken actoren,
- het **beleid** bij het ontwerp of de uitvoering **screenen**
- op de mogelijke **impact** die het zal hebben of heeft gehad
- op **armoede**, op mensen in armoede of op ongelijkheid die tot armoede kan leiden.

Armoedetoets

- Die **andere actoren zijn minimaal**:
 - Netwerk tegen Armoede (NtA)
 - Onderzoek / wetenschappelijke kennis
→ beleidskennis, ervaringskennis en wetenschappelijke kennis kruisen
- Bij nieuwe of wijzigende regelgeving: nagegaan of eventuele **rechten automatisch toegekend** kunnen worden.
- De functioneel **bevoegde minister en administratie zijn verantwoordelijk** voor de uitvoering van een armoedetoets.

Armoedetoets

Onze verwachtingen 2025 - 2029?

- **basisvoorwaarden armoedetoets respecteren:** kruisen van kennis, automatische rechtentoekenning, participatief ...
- terug lijst met uit te voeren **armoedetoetsen opnemen in VAPA 2025 - 2029** (engagement bevoegde ministers)
- **voorwaarden voor goede armoedetoets respecteren** (*we werken in gezamenlijke nota met Interfederaal Steunpunt nog verder uit*)

Armoedetoets

Onze verwachtingen 2025 - 2029?

- **handleiding** Vlaamse armoedetoets updaten (met Departement Zorg)
- **coördinatie armoedetoets** in samenwerking met andere **beleidsniveaus** (indien bevoegdheden verspreid zitten)
→ rol partners zoals interfederaal Steunpunt
- **budgetten voorzien voor onderzoek**
→ kruisen met wetenschappelijke kennis
- **engagement beleidsmakers en administratie:**
inbreng beleidskennis + organisatie en uitvoering armoedetoets

Betrokkenheid andere armoede- partners!

- **deLink vzw**
 - opleiding ervaringsdeskundigheid: van ervaringskennis naar -deskundigheid
- **Interfederaal Steunpunt tot Bestrijding van Armoede**
 - IMC (interministeriële conferenties)
 - armoedetoetsen → (inter)federaal
 - dossieropbouw in dialoogprocessen
- **SAAMO**
 - ondersteunen en ontwikkelen verenigingen (bewegings- en opbouwwerk!)
 - lokale armoedetoets (Limburg) - ook in Brugge/ Oostende verenigingen
 - de Experten / energiearmoede (verenigingen)

Netwerk tegen Armoede

en

vzw deLink

- belangrijke complementaire opdracht tss onze beide organisaties
- **samen versterken we de participatie van mensen in armoede om hun rol als ervaringsdeskundigen op te nemen**
 - Netwerk tegen Armoede door emancipatie, verenigingen, vorming en beleidsparticipatie
 - vzw deLink door vorming, ondersteuning in het werkveld, ervaringskennis / ervaringsdeskundigheid

Netwerk tegen Armoede

en

Interfederaal Steunpunt Armoede

- versterkende en complementaire werking
- dossieropbouw en advies onder leiding van Steunpunt - **breder dialoogproces met en vanuit de VWAWN tav samenleving**
- **beleidsniveau overschrijdend** - ook link met federale bevoegdheden, gewesten en gemeenschappen (IMC)
- samen uitwerken belangrijk **randvoorwaarden voor goede armoedetoetsen** die beleidsondersteunend en adviserend werken

Netwerk tegen Armoede

en

Interfederaal Steunpunt Armoede

Aanbevelingen ivm armoedetoetsen

Elke armoedetoets vertrekt vanuit een mensenrechtenperspectief

1. Een armoedetoets die een transversaal én interfederaal perspectief integreert.
2. Een geïntegreerde impactevaluatie waarvan de sociale dimensie en armoede deel uitmaken.
3. Een armoedetoets op wetgevende maatregelen in opmaak.
4. Een armoedetoets die steunt op een diversiteit van kennis.
5. Een armoedetoets gerealiseerd door ambtenaren die worden gevormd en ondersteund worden in hun werk.

Netwerk tegen Armoede

en

Interfederaal Steunpunt Armoede

Aanbevelingen ivm armoedetoetsen

6. Een armoedetoets met een adequate timing, rekening houdend met de nodige tijd voor het proces.
7. Een armoedetoets doorheen het ganse wetgevende proces en erna.
8. Een armoedetoets ondersteund door de ontwikkeling en gebruik van instrumenten en data.
9. Een armoedetoets met kwaliteitscontrole.
10. Een armoedetoets als bijdrage voor het publiek en politiek debat.

Netwerk tegen Armoede

en

SAAMO

- zowel **samenwerking / versterking als complementair** werken tss onze beide organisaties
- **ondersteuning en uitbouw politiserend werken in de verenigingen** (versterking op participatieprocessen, bewegingswerk, toegang tot rechten, opbouwwerk ...)
→ belangrijk ifv beleidsparticipatie / armoedetoetsen
- **experimenten en projectwerking van SAAMO**
vb. Expertengroep met verenigingen - Energie/Wonen
→ belangrijk ifv beleidsadvies/VPAO's
- samen **lokale armoedetoets** uitwerken

VAPA 2025-2029

Onze verwachtingen 2025 - 2029?

- ambitieus **VAPA 2025-2029** - de uitdagingen én mogelijkheden de beleidsnota's en huidig Vlaams regeerakkoord maximaal vertalen in fiches VAPA
- Inhoudelijke insteken - **op welk beleidsaspect een armoedetoets uitvoeren?**
 - we werken met de partners nog verder uit
 - eerste aanzet vanuit NtA
 - WERK: uitrol **samenlevingsjobs**

VAPA 2025-2029

Onze verwachtingen 2025 - 2029?

- ONDERWIJS/ WELZIJN: **gezonde voeding op school** (uitrol + impact?)
- WONEN: samenvoeging **huurpremie en huursubsidie tot 1 systeem** (uitrol + toetsing)
- WELZIJN: uitwerking van bovenlokaal kader **REMI-tool** voor lokale besturen (~ automatisering rechten? impact?)
- WELZIJN: **Groeipakket**: uitfasering van de sociale toeslagen (uitrol + impact?)

VAPA 2025-2029

Onze verwachtingen 2025 - 2029?

- ONDERWIJS/TOERISME: masterplan **meerdaagse schooluitstappen** (met Iedereen Verdient Vakantie)
- TOERISME: **Decreet Iedereen Verdient Vakantie** (inspraak bij evaluatie/rentabiliteitsonderzoek)

Bedankt om te luisteren

Samen op weg voor een ambitieuus VAPA

We zijn aan boord om de opmaak
van VAPA 2025-2029 te adviseren
en mee vorm te geven.

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

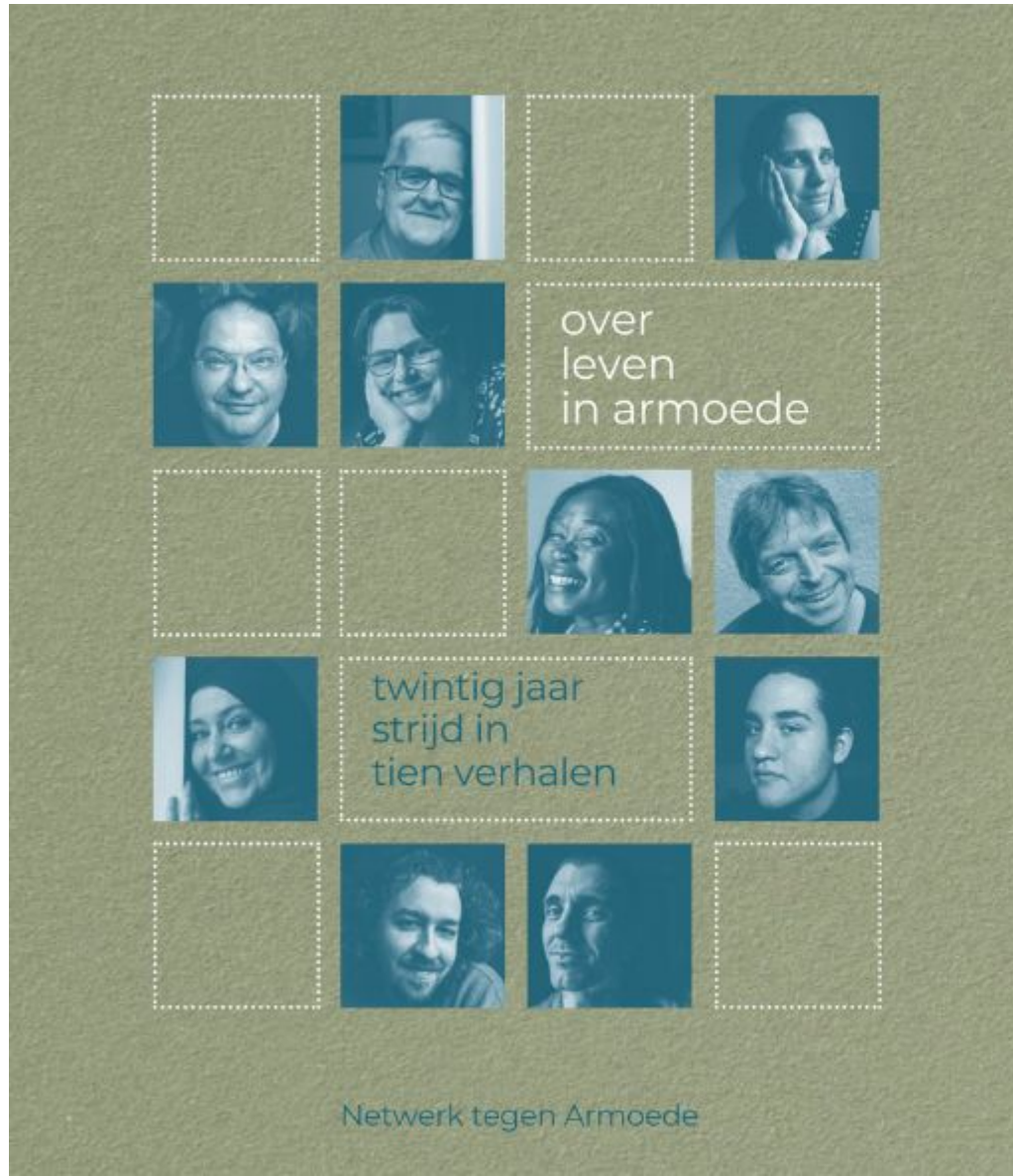
Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Combat Poverty, Insecurity and Social
Exclusion Service

deLink
Ervaring werkt

SAAMO

Over leven in armoede

twintig jaar strijd in tien verhalen

Bestel het boek en steun ons via
www.overleveninarmoede.be

Bedankt!

www.netwerktegenarmoede.be

Volg ons op

